

มาตรา 423

- ผู้ใดกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริง
- เป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงหรือเกียรติคุณของบุคคลอื่นก็ดีหรือเป็นที่เสียหายแก่ทางทำมาหาได้หรือทางเจริญของเขาโดยประการอื่นก็ดี

- ท่านว่าผู้นั้นจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เขาเพื่อความเสียหาย ใดๆ อันเกิดแต่การนั้น
- แม้ทั้งเมื่อตนมิได้รู้ว่าข้อความนั้นไม่จริง แต่หากควรจะรู้ได้

2

- ผู้ใดส่งข่าวสารอันตนมิได้รู้ว่าเป็นความไม่จริง
- หากว่าตนเองหรือผู้รับข่าวสารนั้นมีทางได้เสียโดยชอบในการนั้นด้วยแล้ว
- ท่านว่าเพียงที่ส่งข่าวสารเช่นนั้นหาทำให้ผู้นั้นต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่

3

หมิ่นประมาททางแพ่งทางกับทางอาญา

• มีความคล้ายกับเรื่องหมิ่นประมาท ตาม ปอ.

มาตรา 326

“ผู้ใดใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สามโดย
ประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดู
หมิ่น หรือถูกเกลียดชังผู้นั้นกระทำความผิด
ฐานหมิ่นประมาท...”

4

ข้อแตกต่าง 3 กรณี

• ทางแพ่ง

1. ผ่าฝืนความจริง = ทำให้เขา
เสียหาย ถ้าเป็นความจริงก็ไม่
เสียหาย
2. รับผิดชอบเมื่อได้กระทำโดยจงใจ
หรือประมาทเลินเล่อ
3. ทำให้บุคคลอื่นเสียหายแก่ชื่อเสียง
เกียรติคุณ + ทางทำมาหาได้ + ทาง
เจริญ

• ทางอาญา

1. จริงหรือไม่จริง = หมิ่นประมาท
2. มีเจตนาอย่างเดียว ไม่มีการหมิ่น
ประมาทด้วยความประมาทในอาญา
3. เสียหายแก่ชื่อเสียง หรือถูกดูหมิ่น
เกลียดชัง แต่ไม่มีความเสียหายใน
เรื่องทางทำมาหาได้ (แต่อาจผิด ปอ.
มาตรา 272(3)เรื่องการไขข่าว)

5

หลักเกณฑ์หมิ่นประมาท

1. ผู้ใด
2. กล่าวหรือไขข่าวแพร่หลาย
3. ซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริง
4. กล่าวหรือไขข่าวต่อบุคคลที่สาม

6

5. เป็นที่เสียหาย
6. ควรจะรู้ว่าไม่จริง
7. การใช้คำสลับใหม่ทดแทน
8. ข้อยกเว้นความรับผิดชอบ

7

1.ผู้ใด

• บุคคลธรรมดา

- ผู้เยาว์หรือบุคคลวิกลจริตอาจต้องรับผิดชอบตามมาตรา 423,427 ถ้าการไขว่ขว้านั้นเป็นที่เสียหายแก่บุคคลอื่น

8

• นิติบุคคล

- ต้องอาศัยการแสดงออกโดยผู้แทนของนิติบุคคลตามมาตรา 70
- แต่ถ้าเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น
 - นิติบุคคลต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 76
 - ผู้แทนของนิติบุคคลซึ่งเป็น

9

2. กล่าวหรือไขข่าวแพร่หลาย

- หมายถึงการแสดงความใดๆให้บุคคลที่สามได้ทราบ
- โดยวิธีพูด เขียน โทรศัพท์ โทรสาร อินเทอร์เน็ต การแสดงละคร ใจ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ หรือทำอย่างไรก็ได้ที่สื่อให้บุคคลที่สามเข้าใจความหมาย

10

- “ กล่าว ” คือ พูด พูดต่อหน้าบุคคลที่สาม พูดทางโทรศัพท์ พูดทางโทรทัศน์ ทางวิทยุ พูดโดยการแสดง วิทยุ โทรทัศน์ หรือทำอย่างไรก็ได้ที่สื่อให้บุคคลที่สามเข้าใจความหมาย

11

- “ไซข่าว” คือ พุดข่าวจากบุคคลอื่น หรือการกระจายข่าว เช่น พุดว่าคนนั้นเล่ามาว่าคนนี้เป็นอย่างนั้นอย่างนี้เป็นต้น

12

3. ซิ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริง

- คือการพุดที่ไม่ตรงต่อความจริง (ฎ.844/2494)
- ซิ่งอาจไม่จริงทั้งหมดหรือจริงบางส่วนไม่จริงบางส่วนก็ได้

13

- หรือแม้จะพูดความจริง
- แต่ทำกิริยาท่าทางให้คนอื่นเข้าใจว่าไม่จริงก็เป็นหมิ่นประมาท
- เช่น พูดว่าเด็กคนนี้เป็นลูกของนาย ก. จริง แต่ทำกิริยาให้เข้าใจว่านาย ก. ไม่สามารถมีบุตรได้

14

- กล่าวหรือไขข่าวโดยเขียนการตุนก็ได้
- การเขียนการตุนล้อการเมืองจะเป็นจะเป็นเป็นการหมิ่นประมาทหรือไม่
- ส่วนมากเห็นว่าเป็นหยอกล้อทางการเมืองไม่ถือสาเกินไป เพราะไม่ได้เขียนชัดๆ

15

- แม้ชาวบ้านจะรู้ว่าหมายถึงใครแล้วก็รู้ว่าเขาล้อกันเล่นๆ
- แต่ถ้าไปเขียนฝ่าฝืนความจริงก็เป็นหมิ่นประมาทได้
- การเขียนข้อความล้อเลียนกันไม่ทำให้ผู้อื่นหลงเข้าใจว่าข้อความนั้นเป็นจริง

16

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๒๖/๒๕๖๔

➤ ให้โจทก์รับผิดชอบหมิ่นประมาทร่วมกับบริษัท

• อ้างว่าจำเลยมีพฤติการณ์ไม่สุจริต ใช้กลฉ้อฉลหลอกลวงจนได้ทรัพย์สินไป

17

• ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๗๖๐/
๒๕๕๘ จำเลยยกเรื่องในคดีแพ่ง
หมายเลขแดง๒๒๘๓/๒๕๕๘

• ซึ่งบรรยายฟ้องว่าจำเลยทั้งแก้ม
พฤติการณ์แสดงถึงความไม่สุจริต น้อ
ฉล หลอกหลวงชาวต่างชาติ มาเป็นเหตุ
ในการอ้างฟ้องเพื่อให้โจทก์รับผิดชอบ

18

• การที่จำเลยฟ้องโจทก์ให้เป็นจำเลยใน
คดีอาญาจึงเป็นการบ่งชี้ว่า จำเลยมี
เจตนาที่จะทำให้โจทก์ได้รับความ
เดือดร้อนและเสียหายจากการที่ต้อง
เป็นจำเลยในคดีอาญา

18

- อีกทั้งเมื่อพิจารณาจากข้อความที่จำเลยอ้างว่า มีเนื้อหาหมิ่นประมาทจำเลยนั้น
- ก็พบว่า เป็นเพียงข้อความที่กล่าวมาในคำฟ้องเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีเหตุสมควรที่จะเพิกถอนนิติกรรม

18

- เป็นเรื่องที่คู่ความหรือทนายคู่ความ แสดงความคิดเห็นหรือข้อความในกระบวนการพิจารณาคดีในศาลเพื่อประโยชน์แก่ตนตามป.อ.มาตรา๓๓๑
- ย่อมไม่เป็นการหมิ่นประมาท

18

- เมื่อโจทก์ชนะคดี ฝ่ายที่ถูกรฟ้องมา
ปรึกษาทนายทนายความบอกว่า
บรรยายฟ้องคดีแรกเป็นหมิ่นประมาท
ซึ่งตามป.อ.มาตรา๓๓๑
- ดังนั้นทนายที่อยู่ในฐานะที่ต้องรู้
กฎหมายว่า ในการแสดงความคิดเห็น
ในการฟ้องคดีถ้ากระทำสุจริต จะไม่ผิด₁₈

•การฟ้องคดีจึงใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ใช้
สิทธิที่มีแต่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่
ผู้อื่น เป็นการกระทำโดยละเมิด

คำพิพากษาฎีกาที่ 1752/2514

➤ มีเจตนาล่อเลียนผู้เสียหายเท่านั้น ไม่เป็นการหมิ่นประมาท

- ข้อความที่ลงพิมพ์โฆษณาในหนังสือพิมพ์
- ซึ่งแปลความหมายได้ว่าเป็นการกล่าวด้วยเจตนาจะล่อเลียนผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้มีฐานะและความสำคัญ

17

• ข้อความนั้นย่อมไม่เป็นการหมิ่นประมาทผู้เสียหาย

• ถ้าข้อความที่กล่าวนั้นเป็นความจริงก็ไม่เป็นละเมิดตามมาตรา 423

18

คำพิพากษาฎีกาที่ 723/2525

➤ นำเรื่องราวมาเล่นละคร ทำให้เสียหาย เป็นหมิ่นประมาท

- จำเลยนำเรื่องราวชีวิตของโจทก์มาแสดงละครจีน หรือจิว

19

• โดยบิดเบือนให้เห็นว่าโจทก์เป็นภรรยาน้อย มีนิสัยไม่ดี ชอบอิจฉา

- ทำให้โจทก์เสียชื่อเสียง อาจถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชัง เป็นละเมิด

20

4. กล่าวหรือไขข่าวต่อบุคคลที่สาม

- มาตรา 423 ไม่ได้บัญญัติว่าการกล่าวหรือไขข่าวต่อบุคคลที่สาม
- แต่การกล่าวหรือไขข่าวที่แพร่หลายบุคคลที่สามได้ต้องมีบุคคลที่สามอยู่
- บุคคลเดียวไม่มีคนได้ยิน ก็ไม่ใช่การกล่าวให้แพร่หลาย

21

- แต่ถ้ามีคนแอบฟังโดยคนพูดไม่รู้
- การพูดคนเดียวเรียกว่า ไม่จงใจ
- ถ้าคาดหมายได้ว่าอาจจะมีคนแอบฟังหรือข้างบ้านอาจได้ยิน ถือว่าเป็นการประมาทเลินเล่อ

22

- บุคคลที่สามจะต้องสามารถรับรู้หรือเข้าใจการกล่าวหรือไขขานนั้นด้วย จึงจะทำให้เสียหาย
- การกล่าวต่อผู้เสียหายไม่ถือว่าเป็นการกล่าวต่อบุคคลที่สาม จึงไม่อาจทำให้เสียหาย

23

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6681/2562

➤ การกล่าวหรือไขขานต้องมีบุคคลที่สาม มีคนแอบฟัง ไม่ได้มีเจตนาหมิ่นประมาท

- การกล่าวหรือไขขานที่แพร่หลายได้ก็ต้องมีบุคคลที่สามอยู่
- การพูดคนเดียวไม่มีคนได้ยินยอมไม่เป็นการกล่าวให้แพร่หลาย

24

- ดังนั้นถ้ามีคนแอบฟังโดยคนพูดไม่รู้
- การพูดดังกล่าวถือไม่ได้ว่าเป็นการจงใจไขข่าวแพร่หลาย
- เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า พ. เป็นผู้เริ่มต้นการตั้งโปรแกรมสนทนาผ่านบัญชีเฟสบุ๊ก เมสเซนเจอร์

25

- ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ให้บริการส่งข้อความและข้อมูลมัลติมีเดียสนทนาโต้ตอบกันผ่านระบบอินเทอร์เน็ตที่เข้าในระบบเพื่อพูดคุยกันโปรแกรมสนทนาดังกล่าว
- เป็นระบบแบบปิดมีสมาชิกเพียง 3 คนคือ จำเลยทั้งสองและ พ.

26

- บุคคลภายนอกไม่สามารถเข้าไปดูหรืออ่านข้อความสนทนาได้
- การสนทนาดังกล่าวที่มีการพูดถึงโจทก์และพนักงานอื่นรวมอยู่ด้วย
- จึงเป็นการการที่จำเลยทั้งสองและ พ. ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกันสนทนาร่วมกัน

27

- โดย พ. เข้าร่วมสนทนากับจำเลยทั้งสองหลายครั้ง จึงมิใช่เป็นการที่จำเลยทั้งสองกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลาย
- ส่วนการที่โจทก์แอบดูและอ่านข้อความสนทนาและนำไปเผยแพร่ให้บุคคลอื่นรับทราบเอง

28

- ย่อมไม่ทำให้การสนทนาระหว่างกลุ่มบุคคลทั้งสามเป็นการกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายให้บุคคลอื่นรับทราบได้
- การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงไม่เป็นละเมิดต่อโจทก์

- คำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยในประเด็นว่า การจะเป็นความผิดตามมาตรา 423 ได้
- ต้องมีการกล่าวถึงหรือไขข่าวต่อบุคคลที่ 3
- เรื่องนี้มีจำเลย 2 คน และ พ. มี 3 คนครบแต่เป็นบุคคลที่สามหรือไม่
- ฎีกานี้ไม่ได้นับปริมาณ

- แต่บอกว่าคู่กรณีคือจำเลยทั้งสองแล้วก็ พ. เปิด **Facebook** โดย **Messenger** เป็นส่วนตัว
- มีการติดต่อกันโดยตรงในห้องของตัวเองเป็นการร่วมสนทนาโดยตรง
- ได้ไขข่าวหรือแพร่หลายไปให้บุคคลที่ 3

31

- ยังไม่มีบุคคลที่ 3
- การที่โจทก์มาเห็นเข้าเพราะ พ. ลืมปิดหน้าต่าง
- ถือเป็น การไขข่าวแพร่หลายให้บุคคลที่ 3 ได้ ต้องเป็นการตั้งใจที่จะไขข่าวแพร่หลายให้บุคคลที่ 3 ด้รู้

32

- เรื่องนี้มีเพียงจำเลยทั้งสองกับ พ.การกล่าวหรือ
ไขข่าวแพร่หลาย
- ต้องเป็นข้อความที่ฝ่าฝืนความจริง
- มีการยืนยันข้อเท็จจริง
- ถ้าพูดแล้วไม่มีการยืนยันข้อเท็จจริงก็จะไม่เข้า
ข่ายกรณีมาตรา 423

33

คำพิพากษาศฎีกาที่ 3316/2560

➤ **ผู้กระทำต้องรู้ว่าข้อความนั้นไม่จริง**

- การกระทำที่จะทำให้ผู้กระทำต้องรับผิดชอบเพื่อ
ละเมิดตาม ป.พ.พ.มาตรา 423 นั้น
- ผู้กระทำจะต้องรู้ หรือควรจะรู้ได้ว่า ข้อความที่
กล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายไม่เป็นความจริง

34

- ขณะที่โจทก์รับซื้อฝากที่ดินพิพาท
- โจทก์รู้อยู่แล้วว่าจำเลยและ ส. มีปัญหาเกี่ยวกับการชำระหนี้จำนองให้แก่ธนาคาร
- การที่โจทก์รับซื้อฝากที่ดินพิพาทโดยอ้างว่าที่ดินพิพาทเป็นของ ส. ทำการจดทะเบียนขายฝากที่ดินพิพาทในราคาสูง

35

- แต่กำหนดไถ่คืนภายในเวลาเพียง 6 เดือน นั้น
- จึงมีเหตุให้จำเลยเข้าใจโดยสุจริตว่า ส. กับโจทก์สมคบกันจดทะเบียนการขายฝากที่ดินพิพาทในราคาสูง
- แต่กำหนดเวลาไถ่คืนในระยะเวลานั้น เพื่อให้จำเลยหาเงินมาไถ่คืนได้ทันเวลา

36

- ฟังไม่ได้ว่าจำเลยกล่าวหรือไขข้อ
แพร่หลายต่อบุคคลทั่วไปว่าโจทก์กับ
ส. ยักยอกเงิน จากการขายที่ดินพิพาท

37

5. เป็นที่เสียหายแก่เขา

- คือ ทำให้ผู้อื่นที่ได้ยินได้รู้ข้อความนั้น
คลายความนิยมนับถือ
- รู้สึกดูหมิ่นเกลียดชัง
- หรือเกิดความกลัวคนที่ถูกกล่าวหรือไข
ข้ออ้างถึง

38

• ความเสียหายอันเกิดจากการไขว่คว้ามี 2 กรณี
คือ

1. เป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงหรือเกียรติคุณ
ของบุคคลอื่น

2. เป็นที่เสียหายแก่ทางทำมาหาได้หรือทาง
เจริญของเขาโดยประการอื่น

39

1. เป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงหรือเกียรติ
คุณ

• “ หมิ่นประมาทชื่อเสียง ”

• ทำให้เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูก
เกลียดชังทำนองเดียวกับหมิ่นประมาท
ในทางอาญา

40

- เช่น ใ้ร้ายสตรีในทางชู้สาว หรือ
- ว่าโจทก์ซึ่งเป็นข้าราชการกินสินบน
- ความเสียหายในกรณีนี้เป็นความเสียหายอันมิใช่ตัวเงิน สิทธิเรียกร้องนี้ไม่อาจโอนกันได้และไม่ตกทอดแก่ทายาท

41

- เว้นแต่สิทธินั้นจะได้รับสภาพกันไว้โดยสัญญาหรือได้ฟ้องร้องคดีตามสิทธินั้นแล้ว

42

- มีการโพสต์ข้อความใน **webpage** ที่ไม่เป็นความจริง ทำให้บุคคลที่มีชื่อเสียงใน **webpage** ได้รับความเสียหายแก่ชื่อเสียง

43

2. เป็นที่เสียหายแก่ทาง**ทำมาหาได้**หรือ**ทางเจริญ**ของเขาโดยประการอื่น

- “ หมิ่นประมาทในทางทรัพย์สิน ”
- การเป็นหมิ่นประมาทชื่อเสียงไม่เป็นหมิ่นประมาทในทางทรัพย์สิน แต่อาจเป็นได้ด้วย

44

- เช่น พูดว่าโจทก์เป็นคนขี้โกง ขยายของปลอม หมิ่นประมาทในทางทรัพย์สิน
- เป็นความเสียหายที่เป็นเงินเป็นทอง จึงโอนกันได้และตกทอดแก่ทายาท
- โจทก์ต้องนำสืบว่าโจทก์เสียหายคิดเป็นเงินเท่าไร

45

- ต่างกับความเสียหายแก่ชื่อเสียงที่คิดเป็นตัวเงินไม่ได้
- ศาลกำหนดค่าเสียหายตามพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดตามมาตรา 438

46

- ความเสียหายทั้ง 2 กรณีดังกล่าวต้องเกิดจากการกล่าวหรือไขข่าว
- หากเกิดจากกรณีอื่นแม้จะทำให้โจทก์อับอายขายหน้าเสื่อมเสียชื่อเสียงก็ไม่เป็นหมิ่นประมาท

47

- เช่น ต้องเสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติยศ เพราะถูกจำคุกตามคำพิพากษารกกล่าวให้เสียหายแก่บุคคลอื่น
- หมายถึงพูดไปแล้วทำให้คนนั้นเสียหายทั้งๆที่ผู้พูดอาจจะเข้าใจผิด

48

- แต่เวลาพูดออกไปแล้วทำให้คนนั้นเสียหาย
ถือว่าเป็นหมิ่นประมาท
- ผู้ถูกกระทำหรือผู้เสียหายอาจเป็นบุคคล
ธรรมดาหรือนิติบุคคล
- ผู้ที่ถูกหมิ่นประมาทไม่จำเป็นต้องมีความรู้โดย
ตนเองว่าถูกหมิ่นประมาท

49

- ผู้เยาว์หรือคนวิกลจริตหรือทายาทของ
ผู้ตายก็ถูกหมิ่นประมาทได้
- ถ้าคนวิกลจริตเป็นผู้กล่าวหรือไขข่าว
- ถ้าผู้ฟังรู้ว่าคนวิกลจริตพูดย่อมรู้ว่าเป็น
การพูดเพราะวิกลจริต

50

- ไม่นำเชื่อถือไม่ทำให้โจทก์เสียหายแก่ชื่อเสียง
- จึงไม่ต้องรับผิดชอบตามมาตรา 423
- แต่ถ้าผู้ฟังไม่รู้ว่าคุณพูดเป็นคนวิกลจริต ย่อมทำให้บุคคลที่ถูกพูดถึงเสียหายแก่ชื่อเสียงได้
- ต้องรับผิดชอบตามมาตรา 423, 429 51

คำพิพากษาฎีกาที่ 4893/58

➤ นำข่าวการมีเพศสัมพันธ์มาตีพิมพ์ข่าวกระทบกระเทือนสิทธิบุคคล เป็นละเมิดตามมาตรา 420 ไม่ใช่ มาตรา 423

- การที่จำเลยทั้งสองนำข่าวการมีเพศสัมพันธ์ของชายหญิงคู่หนึ่ง
- ซึ่งหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ เคยนำเสนอภาพและข่าวไปก่อนหน้านั้น

52

- แต่ยังไม่ได้ระบุว่าชายหญิงในภาพเป็นใครมาเผยแพร่ซ้ำ
- โดยระบุในเนื้อหาว่า ชายในภาพที่กำลังมีเพศสัมพันธ์กับหญิงคนรักคือโจทก์
- ย่อมถือได้ว่าเป็นการกระทำที่เป็นการก้าวล่วงหรือกระทบกระเทือนต่อสิทธิในความเป็นส่วนตัวของโจทก์

53

➤ **กล่าวข้อความจริงไม่ผิด มาตรา423**

- จึงเป็นการละเมิดต่อโจทก์ตาม ม. 420
- การกระทำของจำเลยทั้งสองเป็นการละเมิดสิทธิในความเป็นส่วนตัวของโจทก์ตาม ม. 420
- มิใช่เป็นการกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริงตาม ม. 423

54

- โฉทกั้จึ้งไม่อาจเรียกกให้จำเลยทั้งสองรับผิดชอบในความเสียหายแก่ชื่อเสียงหรือเกียรติคุณ
- และความเสียหายแก่ทางทำมาหาได้หรือทางเจริญของตนโดยประการอื่นอันเป็นค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำละเมิดตาม ม. 423 ได้

55

6.ควรจะรู้ว่าไม่จริง

- “แม้ทั้งเมื่อตนมิได้รู้ว่าข้อความนั้นไม่จริงแต่หากควรจะรู้ได้” (มาตรา 423วรรค 1)
- หมายความว่า ผู้กระทำมิได้จงใจหมิ่นประมาท
- เพราะได้กล่าวหรือไขข่าวโดยไม่รู้ว่ข้อความนั้นฝ่าฝืนต่อความจริง

56

- แต่ได้กระทำไปโดยมิได้ตรวจสอบ หากควร
จะรู้ได้ก็ต้องรับผิดชอบโดยประมาท
เกินเลื่อ
- คนที่พูดกล่าวคนแรกจะอ้างว่าไม่รู้ที่ไม่จริง
ไม่ได้ หากกล่าวโดยฝ่าฝืนต่อความจริงยอม
เป็นการละเมิดโดยจงใจ

57

- แต่คนที่ฟังข่าวหรือข้อความแล้วเอาไปแพร่
ต่อ (ผู้ไขข่าว) ให้แพร่หลาย
- อาจไม่รู้ข่าวหรือข้อความนั้นจริงหรือไม่
นั้นจริงหรือไม่
- หากรู้ว่าไม่จริงแล้วยังนำไปแพร่หลายถือว่า
เป็นละเมิดโดยจงใจ

58

- แต่ถ้าไม่รู้ว่าคุณภาพนั้นไม่จริง
- แต่หากควรจะรู้ได้ว่าข้อมูลนั้นฝ่าฝืนต่อความจริง
- ก็ต้องรับผิดชอบหมิ่นประมาทโดยประมาทเลินเล่อ

59

7. การใช้คำสืงใหม่ทดแทน

- ค่าเสียหายฐานหมิ่นประมาทเลินเล่อเป็นการ “ใช้คำสืงใหม่ทดแทนให้แก่เขาเพื่อความเสียหายอย่างใด ๆ อันเกิดแต่การนั้น”
- ในกรณีหมิ่นประมาทชื่อเสียง เป็นความเสียหายที่ไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงิน

60

- วิธีชดใช้ค่าเสียหายในกรณีหมิ่นประมาท
ชื่อเสียง(มาตรา 438 และ 447) โดยกะ
ประมาณจำนวนค่าเสียหายเอา โดยวินิจฉัย
ตามพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด
- ในกรณีหมิ่นประมาททรัพย์สิน โจทก์ต้องนำ
สืบว่าโจทก์เสียหายคิดเป็นเงินเท่าไร

61

- ทั้งสองกรณีศาลจะสั่งให้ผู้ทำละเมิด
จัดการตามควรเพื่อทำให้ชื่อเสียงของผู้
นั้นกลับคืนดีแทนให้ใช้ค่าเสียหายหรือ
ทั้งให้ใช้ค่าเสียหายด้วยก็ได้ ผู้เสียหายจะ
ขอบังคับในกรณีอื่นไม่ได้

62

8. ข้อยกเว้นความรับผิด

• แยกได้ดังนี้

1. มีทางได้เสียในการส่งข่าวสาร
2. เอกสิทธิ์ตามรัฐธรรมนูญ
3. เอกสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายอาญา
4. ความยินยอมไม่เป็นละเมิด

63

ข้อ 1. มีทางได้เสียในการส่งข่าวสาร

• ความในวรรคสองที่ว่า “ผู้ใดส่งข่าวสารอันตนมิได้รู้ว่าเป็นความไม่จริง หากว่าตนเองหรือผู้รับข่าวสารนั้นมีทางได้เสียโดยชอบในการนั้นด้วยแล้ว ท่านว่าเพียงที่ส่งข่าวสารนั้นเช่นนั้นหาทำให้ผู้นั้นต้องรับผิดใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่”

64

- น่าจะเป็นคำที่ขยายมาจากข้อความตอนท้ายของวรรคหนึ่ง
- ที่ว่า “แต่หากควรจะรู้ได้” (ว่าข้อความนั้นไม่จริง)
- โดยยกเว้นเฉพาะผู้ส่งข่าวหรือผู้รับข่าวมีทางได้เสียโดยชอบในการนั้นด้วยตามวรรคหนึ่ง 65

- แต่ถ้าผู้ส่งข่าวหรือผู้รับข่าวมีทางได้เสียโดยชอบในการนั้นแล้ว ผู้ส่งข่าวก็ไม่ต้องรับผิดชอบ
- เช่น ธนาคารสำนักงานใหญ่แจ้งสำนักงานสาขาว่าทราบมาว่าผู้ขอกู้กำลังจะล้มละลายอย่าให้กู้ 66

- ถือว่าธนาคารมีทางไปเสียโดยชอบในการให้
กู้
- แม้ข้อความตามข่าวนั้นจะไม่จริงผู้ส่งข่าวก็
ไม่ต้องรับผิดชอบ
- แต่ถ้าผู้ส่งข่าวรู้ว่า**เป็นเท็จ**ก็ต้องรับผิดชอบ
วรรคหนึ่ง

67

ข้อ 2. เอกสิทธิ์ตามรัฐธรรมนูญ

- เป็นเอกสิทธิ์โดยเด็ดขาดของสมาชิก
รัฐสภาในการกล่าวถ้อยคำแถลง
ข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือ
ออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมสภา

68

- ไม่ว่าจะเป็นการประชุมแบบเต็มสภา
- หรือการประชุมของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎร ของวุฒิสภา
หรือของรัฐสภา

69

- ไม่ว่าถ้อยคำหรือความเห็นนั้นจะเป็น
จริงหรือเท็จ
- หรือหมิ่นประมาทผู้ใดย่อมได้รับความ
คุ้มครอง ผู้ใดจะฟ้องร้องสมาชิกผู้นั้น
ไม่ได้ไม่ว่าในทางใด

70

- แต่เอกสิทธิ์ดังกล่าวไม่คุ้มครองสมาชิกผู้กล่าวถ้อยคำในการประชุมที่มีการถ่ายทอดทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์
- เอกสิทธิ์ตามรัฐธรรมนูญจะคุ้มครองไปถึงผู้พิมพ์และผู้โฆษณาการรายงานประชุม

71

- บุคคลที่ได้รับอนุญาตให้แถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม
- และผู้ถ่ายทอดการประชุมสภาทางวิทยุหรือโทรทัศน์ที่ได้รับอนุญาต

72

ข้อ 3. เอกสิทธิ์ตามประมวลกฎหมาย อาญา

• ปอ. มาตรา 329 ผู้ใดแสดงความคิดเห็น
หรือข้อความใดโดยสุจริต

1. เพื่อความชอบธรรม ป้องกันตนหรือ
ป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลอง
ธรรม

73

2. ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติการตาม
หน้าที่

3. ตีชมด้วยความเป็นธรรม ซึ่งบุคคลหรือ
สิ่งใดอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อม
กระทำหรือ

74

4. ในการแจ้งข่าวด้วยความเป็นธรรม
เรื่องการดำเนินการอันเปิดเผยในศาล
หรือในการประชุมผู้นั้นไม่มีความผิด
ฐานหมิ่นประมาท

75

ข้อ 4. ความยินยอมไม่เป็นละเมิด

- เมื่อผู้เสียหายยินยอมให้กระทำ
- หรือทั้งสองฝ่ายสมัครใจทะเลาะวิวาท ด่า
ว่ากัน
- แม้ถ้อยคำที่กล่าวเป็นการหมิ่นประมาท
และกล่าวต่อหน้าบุคคลอื่น

76

- ถือว่าสมัครใจเข้าเสี่ยงรับความเสียหาย
เท่ากับให้ความยินยอมจึงไม่เป็นละเมิด
- เช่น ภ. เขียนหนังสือว่า ส. บุตรหญิง
ผู้เยาว์ของ อ.
- ประพฤติชั่วได้เสียกับชายมาแล้ว 3 คน

77

- ไม่เป็นการหมิ่นประมาท อ.
- ในส่วนที่เกี่ยวกับ ส. ก็ปรากฏว่า ส.
ยินยอมให้เขียนโฆษณา
- เพื่อให้ อ. ตัดอวัยวะในการที่ ส. ตาม ภ. ไป
- จะมาฟ้องเอาผิดฐานนี้ไม่ได้ (ฎ.

743/2464)

78

การพิพากษาคดีละเมิดที่เป็นความผิด อาญา

- การกระทำบางครั้งก็เป็นความผิดฐาน
ละเมิดและเป็นความผิดทางอาญาด้วย
- แต่บางครั้งก็เป็นความผิดทางอาญา
- แต่ไม่ผิดฐานละเมิด

79

- สำหรับกรณีที่การกระทำนั้นเป็นความผิด
ทางอาญาและแพ่งด้วย
- อย่างที่เรียกว่า คดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับ
คดีอาญา หรืออาญาสินไหม มี
- ปัญหาว่าการพิพากษาคดีส่วนแพ่งต้อง
ดำเนินการตามกฎหมายอาญาหรือไม่

80

- มาตรา 424 “ในการพิพากษาคดีข้อความรับผิดชอบ เพื่อละเมิดและกำหนดค่าสินไหมทดแทนนั้น ท่านว่าศาลไม่จำเป็นต้องดำเนินตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายลักษณะอาญาอันว่าด้วยการที่จะต้อง รับโทษ และไม่จำเป็นต้องพิจารณาถึงการที่ ผู้กระทำผิดต้องคำพิพากษาลงโทษทางอาญา หรือไม่”

81

คดีแพ่งต้องถือตามข้อเท็จจริงใน คดีอาญา

- บทบัญญัติมาตรา 424 ที่ว่า การ พิพากษาคดีละเมิดนี้ไม่ต้องดำเนินตาม หลักเกณฑ์ทางกฎหมายอาญา
- และไม่ต้องคำนึงว่าผู้กระทำผิดลงโทษ ทางอาญาหรือไม่

82

- ไม่ได้หมายถึงการฟ้องเท็จจริงที่เกิดขึ้น
- เพราะในเรื่องการฟ้องเท็จจริงมีบัญญัติไว้ใน ป.วิอ. มาตรา 46 ว่า “ในการพิพากษาคดีแพ่งศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีถ้วนอาญา”

83

- ไม่ได้หมายถึงการฟ้องเท็จจริงที่เกิดขึ้น
- เพราะในเรื่องการฟ้องเท็จจริงมีบัญญัติไว้ใน ป.วิอ. มาตรา 46 ว่า “ในการพิพากษาคดีแพ่งศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีถ้วนอาญา”

84

- ศาลในส่วนแพ่งจะต้องฟังข้อเท็จจริงตามศาลในส่วนอาญาฟังยุติมา
- ข้อเท็จจริงที่ฟังยุติมาจะต้องเป็นข้อเท็จจริงที่เป็นประเด็นโดยตรงในคดีอาญา

85

- และจะต้องเป็นคู่ความในคดีอาญานั้นด้วย
- ทั้งคดีอาญานั้นจะต้องเป็นคดีที่ถึงที่สุดด้วย (ฎ. 1104,1105/2501,243/2525)

86

- เมื่อเป็นประเด็นโดยตรงในคดีอาญา
- และเป็นคู่ความเดียวกันจึงนำข้อเท็จจริงในคดีอาญามาฟังยุติในคดีละเมิด
- พอฟังยุติว่าเป็นละเมิดหรือไม่แล้ว

87

- จึงมารับเข้าหลักเกณฑ์เรื่องละเมิดที่จะให้ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ไหนเพียงไรซึ่งเป็นไปตามมาตรา 438 อีกทีหนึ่ง

88

Case Study

- นาย ก นำข้อความว่า นางสาว ข ท้องไม่มีพ่อ ใน **Facebook, Line** หรือ สื่อสังคมออนไลน์
- โดยนางสาว ข ไม่ได้ท้อง นาย ก จะมีความผิดหรือไม่ อย่างไร
- ถ้าข้อความที่โพสต์ เป็นความจริง กล่าวคือ นางสาว ข ท้องจริง และไม่ได้แต่งงาน
- กรกระทำดังกล่าวจะผิดมาตราใด

89